

Emmeloord, 22 augustus 2023.

Onderwerp

Vaststellen Visie Klimaatadaptatie gemeente Noordoostpolder

Advies raadscommissie

[...]

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming

Voorgesteld besluit

1. De Visie Klimaatadaptatie vast te stellen.

Doelstelling

In 2050 zijn onze leefomgeving en samenleving klimaatbestendig en waterrobuust.

Inleiding

In 2020 hebben we stresstesten uitgevoerd, waarmee de huidige knelpunten bij een warmer wordend klimaat in beeld zijn gebracht. We moeten er rekening mee houden dat we inmiddels meer te maken krijgen met jaren van extreme droogte, hitte en/of regenbuien. Om ons voor te bereiden op een veranderend klimaat zijn aanpassingen nodig in zowel het fysiek als het sociaal domein. Dit leidt tot veelomvattende opgaven voor klimaatadaptatie. We hebben daarom besloten deze visie afzonderlijk van onze omgevingsvisie door u te laten vaststellen. Uiteindelijk gaan we de visie klimaatadaptatie wel integreren in de nog vast te stellen omgevingsvisie.

Tijdens de themabijeenkomsten voor de commissie Woonomgeving op 26 september 2022 en 16 januari 2023 hebben we u geïnformeerd over een veranderend klimaat in de Noordoostpolder. Door tijdig te anticiperen op klimaatverandering voorkomen we structurele schade en verkleinen we gezondheidsrisico's. In ons bestaand gebied onderzoeken we daarom de mogelijkheden om water en groen meer ruimte te geven. Aanleg van meer waterberging kan wateroverlast beperken en aanleg van meer groen geeft ons meer verkoeling. In de visie beschrijven we de opgaves en de uitgangspunten hoe we onze leefomgeving anders in kunnen richten en onze samenleving klimaatbestendig kunnen maken.

Beleidsreferentie

- Bestuursakkoord Klimaatadaptatie d.d. 20 november 2018. [bestuursakkoord klimaatadaptatie](#)
- Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie [Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie](#)
- Coalitieakkoord 2022-2026 "Ruimte voor Elkaar" [coalitieakkoord 2022-2026](#)
- Strategische koers

Argumenten

1.1 De Visie Klimaatadaptatie sluit aan bij het coalitieakkoord

De Visie Klimaatadaptatie geeft mede uitvoering aan een groene en gezonde leefomgeving door het versterken van de natuur in dorpen en wijken. Bij de aanleg van nieuwe wijken reserveren wij daarvoor voldoende ruimte voor stadsnatuur. Daarnaast wil de coalitie duurzame en levensloopbestendige woningen in een groene, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving. De Visie Klimaatadaptatie geeft ons meer houvast bij het realiseren van deze ambities uit het coalitieakkoord. Door dit in ons beleid, en ook gelijktijdig bij realisatie en beheer mee te nemen, kunnen we deze ambities waarmaken.

1.2 We geven zelf als gemeente het goede voorbeeld

Bij het uitvoeren van klimaatadaptatieve maatregelen geven we zelf het goede voorbeeld en werken we aan draagvlak en de medewerking van onze bewoners en ondernemers. Het grootste deel van het

grondoppervlak is in privaat eigendom. Door middel van een bottom-up benadering willen we het uitvoeren van klimaatadaptieve maatregelen samen met bewoners en ondernemers oppakken. Het gebruikmaken van burgerparticipatie helpt ons daarbij.

1.2.1 Bewoners konden meedenken over de visie

Tijdens het schrijven van de Visie Klimaatadaptatie hebben we bewoners en organisaties door middel van een enquête uitgenodigd om ervaringen over een veranderend klimaat in de eigen woon- en leefomgeving met ons te delen. De uitkomsten van de enquête zijn verwerkt in de visie.

1.3 De Visie Klimaatadaptatie speelt in op landelijk en regionaal beleid.

Het Rijk heeft verschillende programma's voor klimaatadaptatie en verwacht van gemeenten dat zij meedoen om de ambities te halen (zie bijlage 2). Die verwachting was lange tijd vrijblijvend, maar verschuift steeds meer naar reguleren en sturen. Met deze visie laat u zien hoe wij als gemeente Noordoostpolder onze eigen bijdrage leveren.

1.3.1 NOVI-gebied Zwolle

Wij kijken verder dan onze eigen gemeentegrenzen. De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) bevat de lange termijnvisie voor de ontwikkeling van Nederland. Het Rijk heeft aan de Regio Zwolle een bijzondere status toegekend als zogeheten *NOVI-gebied*. De Regio Zwolle heeft deze status gekregen, omdat het voor Nederland wat te bieden heeft als het gaat om klimaatbestendige oplossingen en kansen. De gemeente Noordoostpolder maakt onderdeel uit van de Regio Zwolle. De Regio Zwolle wil zich ontwikkelen tot de "delta van de toekomst", een klimaatbestendige, blijvend aantrekkelijke woon- en leefomgeving en een economische vitale topregio in Nederland. De regio staat daarbij voor uitdagingen op het gebied van wonen, economie, landbouw, mobiliteit, energie, werken, recreëren en klimaatadaptatie. In hoofdzaak staat daarbij de klimaatopgave centraal. Een opgave waarin de balans tussen stad en platteland en het evenwicht tussen economische groei (welvaart) en welzijn (brede welvaart), de groei en transitie opgave niet in de weg mag staan.

De NOVI-aanpak is gericht op de langere termijn en de werkwijze is onderverdeeld in drie periodes:

1. *Een vliegende start (2021-2023)*: Het doel van deze eerste twee jaar is het opzetten van een (NOVI-specifieke) organisatiestructuur, het samenbrengen van lokale en regionale data en het behalen van de eerste successen in het opschalen van al bekende innovaties;
2. *Doorbouwen (2023-2025)*: Goede ideeën voeren we in de praktijk uit. Hoe kan de regio als proeftuin voor slimme ideeën werken? Op regionaal niveau wordt het *Team Klimaat Actief* opgericht, dat praktische hulp biedt bij initiatieven vanuit de samenleving, die bijdragen aan het klimaatbestendig maken van de eigen leefomgeving;
3. *Samenhang versterken (2025-2029)*: De regio kijkt alvast vooruit naar de tweede periode van vier jaar. De gestarte activiteiten en samenwerking worden daarbij bestendig en de opgedane kennis en ervaring worden breed gedeeld met anderen. Er wordt ingezet op het versnellen en opschalen van projecten. Nieuwe programma's worden gestart, waarbij 'klimaatbestendig' het uitgangspunt is en gezien wordt als "*het nieuwe normaal*".

1.4 De visie geeft ons houvast over de manier waarop we klimaatadaptieve doelen kunnen realiseren

Het is van belang om klimaatadaptatie beter te borgen binnen onze eigen organisatie en beleid. De vast te stellen visie geeft ons daarbij houvast bij een toekomstbestendige inrichting van onze openbare ruimte. Het toewerken naar een klimaatadaptieve samenleving vraagt van ons creativiteit en alertheid. We beschikken nog niet over de benodigde middelen om alle gewenste maatregelen direct door te kunnen voeren. Wel kan iedereen die een taak heeft in het vormen van de samenleving, deze visie op klimaatadaptatie omarmen. Aan de hand van deze visie kan iedereen daarmee werken, ontwikkelen en ontwerpen en geeft de visie daarvoor de aangereikte instrumenten ter ondersteuning.

Het uitvoeren van klimaatadaptieve maatregelen willen we zoveel mogelijk koppelen met andere werkzaamheden in de openbare ruimte door gebruik te maken van een integrale aanpak. Door het benutten van meekoppelkansen besparen we op de uitvoeringskosten. Voorbeelden van meekoppelkansen zijn de rioolvervangingsopgave, de mobiliteitsopgave, de energietransitie en het verbeteren van de biodiversiteit. Bij nieuwbouw en herinrichtingswerkzaamheden houden we al rekening om klimaatadaptieve maatregelen mee te nemen. Nadat u de Visie Klimaatadaptatie heeft vastgesteld, starten we met het opstellen van een uitvoeringsprogramma.

1.5 Het stuk heeft ter inzage gelegen

Het college heeft de visie Klimaatadaptatie vier weken ter inzage gelegd (van 31 augustus t/m 27 september). In die tijd konden bewoners en organisaties hun zienswijze op het stuk geven. We hebben geen zienswijzen ontvangen.

Kanttekeningen

1.1 De Visie Klimaatadaptatie geeft geen financiële onderbouwing over uit te voeren maatregelen

Over het beschikbaar stellen van financiële middelen geeft de Visie Klimaatadaptatie geen onderbouwing. Een klimaatbestendige en waterrobuuste inrichting vraagt om structureel financiële middelen beschikbaar te stellen. Dit jaar onderzoeken we het eventueel vervangen van de huidige verordening rioolheffing door een verordening riool- en waterzorgheffing. De nieuwe verordening kan ons meer mogelijkheden geven om het uitvoeren van klimaatadaptatieve maatregelen, vanuit de nieuwe heffing, te kunnen financieren. In het uitvoeringsprogramma geven we inzicht in de benodigde financiële middelen voor het realiseren van de klimaatadaptatieve doelen.

Om gebruik te maken van de tijdelijke, door het Rijk beschikbaar gestelde Impulsregelingsgelden kunnen we niet wachten op een nog vast te stellen uitvoeringsprogramma. Om knelpunten voor wateroverlast en droogte op te lossen is het Rijk bereid 1/3de van de uitvoeringskosten voor haar rekening te nemen. We kunnen daarvoor in 2021 tot en met 2023 één maal per jaar een subsidieaanvraag bij het Rijk indienen. In haar begroting heeft het Rijk voor de Impulsregeling € 200 miljoen vrijgemaakt om onder de 45 werkregio's te verdelen. Op basis van inwonertal en grondoppervlak kan de werkregio Flevoland over € 6.800.000,- beschikken. Deze subsidie moeten wij met provincie, waterschap en andere Flevolandse gemeenten delen. Bestuurlijk is binnen de werkregio een samenwerkingsovereenkomst ondertekend over het verdelen van de € 6.800.000,-. De genoemde acht deelnemende partijen kunnen in beginsel ieder voor € 850.000,- aan Impulsgelden beschikken, onder de voorwaarde dat de projecten uiterlijk eind 2027 zijn gerealiseerd. Het gaat daarbij met name om projecten waarbij vastgestelde wateroverlast wordt opgelost. Via een separate nota komen we bij u terug om de cofinanciering voor deze subsidie aan te vragen.

Planning/uitvoering

Nadat u de Visie Klimaatadaptatie heeft vastgesteld, stellen we een uitvoeringsprogramma op. We verkennen en voeren instrumenten in om klimaatadaptatie te kunnen borgen in het omgevingsplan. Daarnaast stellen we een communicatieplan op. Ook delen we de informatie in het samenwerkingsverband 'KAF (Klimaatadaptief Flevoland)' en zoeken contact met organisaties om klimaatadaptatie onder de aandacht te brengen bij onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Bijlagen

1. Bijlage 1 Uitvoerings- en beheerplan wegen en riolering 2023.
2. Bijlage 2 programma's beleid.
3. B&W-notitie Aanvraag Impulsregelingsgelden Klimaatadaptatie 2022.
4. Concept Visie Klimaatadaptatie.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Portefeuillehouder : R van Amersfoort
Steller : de heer J. de Leeuw; j.deleeuw@noordoostpolder.nl



De raad van de gemeente Noordoostpolder,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 22 augustus 2023, no. 23.0000910;

gelet op artikel gelet op artikel op de wet dualisering gemeente bestuur in de memorie van toelichting de raad een verordende en controlerende bevoegdheid heeft en voorts gelet op het Bestuursakkoord Klimaatadaptatie d.d. 20 november 2018 uitvoering geeft aan de aanpak van klimaatadaptatie en uitvoering aan de maatregelen zoals afgesproken in het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie.

B E S L U I T:

De Visie Klimaatadaptatie vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 november 2023.

De griffier, de voorzitter,